

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO TAURAGĖS APSKRITYJE TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Vasario 16 - osios g. 6, 72258 Tauragė, tel. (8~446) 54 811, tel./ faks. (8~446) 61 409,
el. p. irena.rickuviene@lrv.lt; VATtaurage@lrv.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188743691

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

2017-09-29 Nr. 8- 20
Tauragė

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas) 6 straipsniu, 16 straipsnio 2 dalies 5 punktu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka (toliau – Analizės atlikimo tvarka), patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-10-08 nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ ir Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011-05-13 įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, Vyriausybės atstovo Tauragės apskrityje tarnyboje (toliau - Tarnyba) atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas. *Analizuotas 2016 m. rugsėjo 1 d. - 2017 m. rugpjūčio 30 d. laikotarpis.*

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, vertinimą ir aprašymą atliko Tarnybos vyriausiasis patarėjas Rimas Bytautas.

Tarnyba yra biudžetinė įstaiga, kurios paskirtis – padėti Vyriausybės atstovui Tauragės apskrityje įgyvendinti teisės aktų jam suteiktus įgaliojimus ir teises atliekant savivaldybių administracinę priežiūrą.

Tarnybos veikla organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymu (toliau - Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymas), Vyriausybės atstovo Tauragės apskrityje tarnybos veiklos nuostatais (toliau – Tarnybos veiklos nuostatai), patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-06-14 nutarimu Nr. 637 „Dėl Vyriausybės atstovų tarnybų veiklos nuostatų patvirtinimo“, Vyriausybės atstovo veiklos koordinavimo ir informacijos apie veiklą pateikimo tvarkos aprašu (toliau – Vyriausybės atstovo veiklos koordinavimo tvarkos aprašas), patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-01-12 nutarimu Nr. 11 „Dėl Vyriausybės atstovo veiklos koordinavimo ir informacijos apie veiklą pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Finansų kontrolė buvo vykdoma, vadovaujantis Vyriausybės kanclerio 2016 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-28 patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės finansų kontrolės taisyklėmis (toliau – Finansų kontrolės taisyklės). Apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatytos Vyriausybės kanclerio 2015 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. V-32 patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos apskaitos politikos apraše (toliau – Apskaitos politikos aprašas). Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo tvarka nustatyta Vyriausybės atstovo Tauragės

apskirtyje 2017 m. rugsėjo 6 d. potvarkiu Nr. V-22 patvirtintame Vyriausybės atstovo Tauragės apskrityje tarnybos viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos apraše.

Tarnybos veiklos sričių atitikties Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nurodytiems kriterijams nustatymas

Pagrindinė Vyriausybės atstovo ir Tarnybos atliekama funkcija yra savivaldybių administracinė priežiūra.

Todėl įstaigos veiklos sritys atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 2 punkto kriterijui „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“.

Valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė gana išsamiai reglamentuota teisės aktuose (Savivaldybių administracinės priežiūros įstatyme, Vyriausybės atstovo veiklos koordinavimo tvarkos apraše, Tarnybos veiklos nuostatuose, valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose, Valstybės tarnautojų veiklos etikos taisyklėse, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme (toliau – Valstybės tarnybos įstatymas), Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso įstatyme, Lietuvos Respublikos vyriausiojo administracinio teismo ir kitų teismų suformuotoje teismų praktikoje, Apskaitos politikos apraše, Finansų kontrolės taisyklėse, Mažos vertės viešųjų pirkimų taisyklėse, Tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo Vyriausybės atstovo tarnybose taisyklėse).

Tarnybos valstybės tarnautojai, tikrindami savivaldybių teisės aktų projektų ir priimtų teisės aktų teisėtumą, vadovaujasi ir Vyriausybės atstovo Tauragės apskrityje 2016 m. gruodžio 20 d. potvarkiu Nr. V-27 patvirtintomis Išankstinės savivaldybių kolegialių administravimo subjektų rengiamų teisės aktų projektų priežiūros rekomendacijomis bei Savivaldybės administravimo subjektų priimtų teisės aktų priežiūros rekomendacijomis. Tarnybos valstybės tarnautojai patys jokių sprendimų nepriima, visus sprendimus savivaldybių administracinės priežiūros srityje priima Vyriausybės atstovas. Tarnybos valstybės tarnautojų funkcijos ir pavaldumas nustatyti pareigybių aprašymuose. Tarnybos funkcijos, teisės, veiklos organizavimas, vidaus administravimo kontrolė reglamentuota Tarnybos veiklos nuostatuose.

Todėl didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė pagal kriterijų „Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti“ Tarnyboje neegzistuoja.

Pagal kitus kriterijus didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė Tarnyboje taip pat neegzistuoja.

Tarnybos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimas

Tarnybos veiklos sritys atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytą kriterijų „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“. Todėl Tarnybos veiklos sritys pagal šį kriterijų ir vertinsime.

Dėl išankstinės savivaldybės kolegialių administravimo subjektų teisės aktų projektų priežiūros

Tarnybos valstybės tarnautojai vykdydami jiems pavestas savivaldybių administracinės priežiūros funkcijas nagrinėja iš savivaldybių administracijų gautus savivaldybės kolegialiams administravimo subjektams priimti pateiktus teisės aktų projektus, t.y., atlieka išankstinę savivaldybės kolegialių administravimo subjektų teisės aktų projektų kontrolę. Šiame kontrolės etape yra patikrinami savivaldybės tarybos sprendimų projektai bei šių projektų aiškinamieji raštai.

Išankstinę savivaldybių tarybų parengtų sprendimų projektų priežiūrą atlieka Tarnybos valstybės tarnautojai pagal Vyriausybės atstovo jiems priskirtas savivaldybes arba pagal atskirus Vyriausybės atstovo pavedimus.

Išankstinė savivaldybės tarybos sprendimų projektų priežiūra pradeda, kai savivaldybės interneto svetainėje pradami skelbti artėjančiam savivaldybės tarybos posėdžiui numatomi teikti sprendimų projektai. Savivaldybės interneto svetainėje paskelbus ir/ar elektroniniu paštu pateikus savivaldybės mero potvarkiu patvirtintą savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkę, Tarnybos valstybės tarnautojas, patikrina, ar savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkė sudaryta bei paskelbta įstatymo nustatyta tvarka ir terminais, ar dėl visų darbotvarkės klausimų yra pateikti, įregistruoti bei savivaldybės interneto svetainėje paskelbti sprendimų projektai. Jeigu posėdžio darbotvarkė sudaryta ir paskelbta, pažeidžiant įstatymo nustatytą tvarką ir/ar terminus, apie tai informuojamas Vyriausybės atstovas ir aptariami tolimesni veiksmai.

Tarnybos valstybės tarnautojas, sprendimo projekto vertinimo metu nustatęs, kad šis neatitinka įstatymų ir/ar Vyriausybės sprendimų, apie nustatytus neatitikimus informuoja sprendimo projekto rengėją ar kitą, už savivaldybės tarybos sprendimų projektus atsakingą savivaldybės valstybės tarnautoją ar darbuotoją (toliau – sprendimo projekto rengėjas). Jeigu sprendimo projekto rengėjas nesutinka su pateiktomis pastabomis ir nustatytų neatitikimų pašalinti neketina, valstybės tarnautojas apie tai informuoja Vyriausybės atstovą ir su juo aptaria tolimesnius veiksmus. Jei Vyriausybės atstovas nusprendžia įteikti savivaldybės tarybai ir merui raštą, informuojantį apie nustatytus neatitikimus, valstybės tarnautojas, gavęs Vyriausybės atstovo žodinį pavedimą, parengia rašto projektą ir pateikia jį Vyriausybės atstovui.

Tarnybos valstybės tarnautojas nustatęs, kad savivaldybės tarybos sprendimo projektas gali prieštarauti įstatymui ar Vyriausybės sprendimui, už kurių įgyvendinimo kontrolę ir priežiūrą yra atsakinga atitinkama valstybės institucija, apie tai informuoja Vyriausybės atstovą. Gavęs Vyriausybės atstovo žodinį pavedimą, valstybės tarnautojas parengia įstatymo įgyvendinimo kontrolę ir priežiūrą vykdančiai valstybės institucijai pranešimo apie galimus pažeidimus projektą ir pateikia Vyriausybės atstovui.

Sprendimo projekto vertinimo metu kilus klausimams dėl atitinkamų įstatymų ar Vyriausybės sprendimų nuostatų aiškinimo ir taikymo, esant kitų abejonių dėl sprendimo projekto teisėtumo ar pagrįstumo, valstybės tarnautojas iškilusius klausimus aptaria su Vyriausybės atstovu ir/ar kitais Tarnybos valstybės tarnautojais bei siūlo galimus kilusių klausimų sprendimo (išsiaiškinimo) būdus. Gavęs Vyriausybės atstovo žodinį pavedimą, valstybės tarnautojas parengia kreipimosi į atitinkamą valstybės instituciją dėl tarnybinės pagalbos suteikimo projektą ir pateikia jį Vyriausybės atstovui.

Patikrinus savivaldybės tarybos sprendimų projektus, sprendžiama dėl poreikio dalyvauti savivaldybės tarybos posėdyje ir/ar imtis kitų reikalingų veiksmų, siekiant užkirsti kelią galimiems pažeidimams.

Gavęs Vyriausybės atstovo žodinį pavedimą, Tarnybos valstybės tarnautojas dalyvauja savivaldybės tarybos posėdyje ir, kai yra pagrindas, praneša savivaldybės tarybos nariams, kad svarstomi sprendimų projektai neatitinka įstatymų ir/ar Vyriausybės sprendimų.

Jeigu Tarnybos valstybės tarnautojas savivaldybės tarybos posėdyje dalyvauja be Vyriausybės atstovo, jis po savivaldybės tarybos posėdžio informuoja Vyriausybės atstovą apie savivaldybės tarybos posėdyje priimtus savivaldybės tarybos sprendimus, pateikia kitą, su įvykusi savivaldybės tarybos posėdžiu ar jame svarstytais klausimais susijusią, informaciją.

Jeigu savivaldybės tarybos posėdyje dalyvauja tik Vyriausybės atstovas, jis po savivaldybės tarybos posėdžio Tarnybos valstybės tarnautojui gražina savivaldybės tarybos posėdžio medžiagą ir pasidalina informacija apie savivaldybės tarybos posėdį bei jame svarstytus klausimus.

Kai savivaldybės tarybos posėdyje nedalyvauja nei Vyriausybės atstovas, nei Tarnybos valstybės tarnautojas, valstybės tarnautojas išsiaiškina, ar buvo atsižvelgta į pateiktas pastabas, ir apie tai informuoja Vyriausybės atstovą. Jei nustatoma, kad ne į visas išankstines pastabas buvo atsižvelgta, sprendžiama kokių įstatymu suteiktų įgaliojimų Vyriausybės atstovas turi imtis.

Dėl savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų teisėtumo

Savivaldybės administravimo subjektų priimtų teisės aktų priežiūrą atlieka Tarnybos valstybės tarnautojai pagal Vyriausybės atstovo potvarkiu jiems priskirtas savivaldybes arba pagal atskirus Vyriausybės atstovo pavedimus.

Tarnybos valstybės tarnautojas kontroliuoja, kad savivaldybės tarybos priimti sprendimai savivaldybės tarybos veiklos reglamento nustatyta tvarka būtų paskelbti savivaldybės interneto svetainėje, kad savivaldybės administravimo subjektų priimti teisės aktai, kuriuos pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymą ir kitus teisės aktus būtina paskelbti, būtų paskelbti Teisės aktų registre. Taip pat kontroliuoja, kad savivaldybės interneto svetainėje būtų paskelbti kitų savivaldybės administravimo subjektų priimti teisės aktai, kuriuos pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus skelbti būtina.

Tarnybos valstybės tarnautojas kontroliuoja, kad iki einamojo mėnesio 20 d. Tarnybai būtų pateiktos praėjusį mėnesį nekolegalių savivaldybės administravimo subjektų priimtų teisės aktų kopijos (arba pateiktos elektroniniu būdu). Jeigu teisės aktų kopijos iki nustatyto termino nepateikiamos, valstybės tarnautojas telefonu arba elektroniniu paštu susisieikia su savivaldybės atsakingu valstybės tarnautoju ar darbuotoju, informuoja apie dar nepateiktas teisės aktų kopijas bei paprašo kuo skubiau jas pateikti.

Tikrinimo metu nustatęs, kad savivaldybės administravimo subjekto priimtas teisės aktas neatitinka įstatymų ir/ar Vyriausybės sprendimų arba pažeidžia (gali pažeisti) viešąjį interesą, arba remiantis priimtu teisės aktu savivaldybės vardu gali būti (yra) sudarytas neteisėtas ir viešąjį interesą pažeidžiantis sandoris, taip pat kai yra kitų įstatymų numatytų sandorio negaliojimo pagrindų, Tarnybos valstybės tarnautojas apie nustatytus neatitikimus (pažeidimus) informuoja Vyriausybės atstovą bei teikia siūlymus dėl galimų tolimesnių veiksmų:

1. kreiptis į savivaldybės administravimo subjektą dėl papildomos informacijos pateikimo;
2. kreiptis į atitinkamas valstybės institucijas su tarnybinės pagalbos prašymu, jeigu kyla klausimų dėl įstatymų ar Vyriausybės sprendimų nuostatų aiškinimo ir taikymo, esant kitų abejonių dėl priimto teisės akto teisėtumo ar pagrįstumo;
3. pranešti apie galimus pažeidimus įstatymo įgyvendinimo ar Vyriausybės sprendimo vykdymo kontrolę ir priežiūrą vykdančiai valstybės institucijai, jeigu priimtas teisės aktas galimai prieštarauja įstatymui ar Vyriausybės sprendimui, už kurių įgyvendinimo kontrolę ir priežiūrą yra atsakinga atitinkama valstybės institucija;
4. Vyriausybės atstovo potvarkiu stabdyti priimto teisės akto vykdymą;
5. teikti savivaldybės administravimo subjektui motyvuotą teikimą ar reikalavimą;
6. kreiptis į bendrosios kompetencijos ar administracinę teisumą su ieškiniu (pareiškimu) dėl viešojo intereso gynimo;
7. kreiptis į teisumą su prašymu panaikinti skundžiamą teisės aktą (ar jo dalį);
8. kreiptis į teisumą su prašymu įpareigoti savivaldybės administravimo subjektą įgyvendinti įstatymą, vykdyti Vyriausybės nutarimą ar kitą teisės aktą;
9. kreiptis į administracinę teisumą su abstrakčiu pareiškimu ištirti norminio savivaldybės administracinio akto teisėtumą;
10. imtis kitų veiksmų.

Gavęs Vyriausybės atstovo žodinį pavedimą, Tarnybos valstybės tarnautojas parengia ir pateikia Vyriausybės atstovui:

1. kreipimosi į savivaldybės administravimo subjektą dėl papildomos informacijos pateikimo projektą;
2. kreipimosi į atitinkamą valstybės instituciją dėl tarnybinės pagalbos suteikimo projektą;
3. pranešimo specialią įstatymo įgyvendinimo kontrolę ir priežiūrą vykdančiai valstybės institucijai apie galimus pažeidimus projektą;
4. Vyriausybės atstovo potvarkio dėl priimto teisės akto vykdymo sustabdymo projektą;
5. motyvuoto teikimo ar reikalavimo projektą;

6. ieškinio (pareiškimo) teismui dėl viešojo intereso gynimo projektą;
7. prašymo teismui panaikinti skundžiamą teisės aktą (ar jo dalį) projektą;
8. prašymo teismui įpareigoti savivaldybės administravimo subjektą įgyvendinti įstatymą, vykdyti Vyriausybės nutarimą ar kitą teisės aktą projektą;
9. pareiškimo administraciniam teismui ištirti norminio savivaldybės administracinio akto teisėtumą projektą.

Teikimas ir Reikalavimas nėra privalomojo pobūdžio aktai. Savivaldybių administravimo subjektai turi teisę nesutikti su Teikimo ar Reikalavimo nuostatomis. Jei savivaldybės administravimo subjektas netenkina Teikimo ar Reikalavimo ir nėra įstatyminių pagrindų atšaukti teikimą ar reikalavimą, Vyriausybės atstovas kreipiasi į atitinkamos kompetencijos teismą. Šiuo klausimu jis neturi diskrecijos teisės spręsti. Piktnaudžiavimo galimybės šioje srityje nėra, nes Tarnybos valstybės tarnautojai neturi įgaliojimų priimti sprendimų savivaldybių administracinės priežiūros klausimais, visus sprendimus priima Vyriausybės atstovas. Vyriausybės atstovų veikla patikrinama jiems atsiskaitant pagal Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymą.

Atkreiptinas dėmesys, kad *Tarnybos darbuotojai*, padėdami Vyriausybės atstovui atlikti tiek išankstinę, tiek paskesnę savivaldybės administravimo subjektų teisės aktų (teisės aktų projektų) priežiūrą, laikosi Vyriausybės atstovo veiklos koordinavimo tvarkos aprašo 2.1 papunktyje nustatytų *prioritetų* bei 2.2 papunktyje nurodytų *kriterijų* ir Vyriausybės atstovo Tauragės apskrityje 2016 m. gruodžio 20 d. potvarkiu Nr. V-27 patvirtintose Išankstinės savivaldybių kolegialių administravimo subjektų rengiamų teisės aktų projektų priežiūros rekomendacijose bei Savivaldybės administravimo subjektų priimtų teisės aktų priežiūros rekomendacijose nurodytų teisės aktų projektų ir teisės aktų *vertinimo kriterijų ir priežiūros atlikimo tvarkos bei procedūrų*.

Korupcijos pasireiškimo tikimybę mažina tai, jog, pagal Vyriausybės atstovo veiklos koordinavimo tvarkos aprašo 3 punktą, *Vyriausybės atstovas tikrinamų teisės aktų projektų ir teisės aktų nevertina politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu*, kadangi šiuo požiūriu administracinių aktų nevertina ir administraciniai teismai (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 3 straipsnio 2 dalis). Šio teisės akto 4 punkte nurodyta, kad Vyriausybės atstovas, nustatęs, kad teisės akto projektas ar teisės aktas gali prieštarauti įstatymui ar Vyriausybės sprendimui, už kurių įgyvendinimo kontrolę ir priežiūrą yra atsakinga atitinkama valstybės institucija, apie galimus pažeidimus praneša įstatymo įgyvendinimo kontrolę ir priežiūrą vykdančiai valstybės institucijai. Tarnybos valstybės tarnautojų pasiekti ir planuojami rezultatai atsispindi kasmetinėse tarnybinės veiklos vertinimo išvadose. Tarnybos valstybės tarnautojai už savo veiklą yra atskaitingi Vyriausybės atstovui.

Tarnyba kas pusmetį pateikia informaciją apie savo veiklą Vyriausybei ir Lietuvos savivaldybių asociacijai ir viešai šią informaciją paskelbia savo interneto tinklalapyje.

Išvada

Įvertinus Tarnybos veiklą pagal kriterijų „Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“, tarnybos veiklos sritys šį kriterijų atitinka, tačiau atsižvelgiant į šioje išvadoje išdėstytus argumentus, motyvus ir aplinkybes, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė Tarnyboje yra minimali.

Vyriausybės atstovė

Irena Ričkuvienė